

Hana Vavříková, rozená Marková – životopis

Paní Hana se narodila jako prvorozené dítě 10. 12. 1937 v Chocni manželům Františkovi a Růženě Markovým. Narodila se do zemědělské a hluboce věřící rodiny. Oba rodiče pracovali na svém hospodářství a tatínek byl kolářem. Do rodiny postupně přibýlo ještě pět sourozenců: Věra (*1941), Růžena (*1943), Dana (*1950), Milan (*1952) a Zdeněk (*1954). Oba bratři byli o hodně let mladší.

Hana musela pomáhat v hospodářství a pečovat o mladší sourozence. Do školy chodila ráda, i když nebyla klidné a vzorné děvčátko. Znamky měla pěkné, jen občas se mezi jedničkami objevila dvojka. Měla velice oblíbenou paní učitelku Podhájskou a díky ní dlouho přemýšlela, čím v životě bude. Naprosto vážně prý váhala mezi vystupováním v cirkuse a vyučováním ve škole. Její hry s kamarády z ulice se většinou odehrávaly v blízkém parku: lezení po stromech, honičky a tak podobně. Brzy se ve vzácných okamžicích volna začala věnovat sportu – atletice, odbíjené, košíkové.... Musela velice dobře hospodařit se svým časem, aby vedle pomáhání rodičům – zejména mamince, měla ještě čas na svoje záliby.

V roce 1952 začala studovat na Pedagogickém gymnáziu v Pardubicích (dnešní budova elektrotechnické školy). Bydlela na internátě a mohla se věnovat všem sportům. Školu ukončila v roce 1956 a hned nastoupila na tzv. umístěnku do bývalého pohraničí. Učila na I. stupni v Dolní Čermné, Lukové a v Damníkově. Většinou měla děti od 2. do 5. třídy. Všude byla společně s mladými kolegy a byly to „pěkné roky“. S manželem se znala už od školy a svatbu měli v roce 1959 na Staroměstské radnici v Praze. První syn Ivan se narodil v roce 1960. Potom dálkově studovala pedagogický institut, obor tělesná výchova a přírodopis. Promovala v roce 1965. Po promoci se jí narodil druhý syn Daniel (* 1966). Oba s manželem toužili po životě ve městě, kde bylo více možností sportovního i kulturního vyžití. Po narození syna Daniela se jim podařilo tzv. svépomocí vybudovat bydlení v Chocni a v roce 1967 se sem přestěhovali.

Hana učila v Brandýse nad Orlicí a postupně pak na obou základních školách v Chocni, chvíli na střední škole na náměstí. Většinou učila tělocviky, angličtinu, ruštinu, výtvarnou výchovu – prostě co bylo potřeba.

V roce 1968 se angažovala při vzniku Klubu angažovaných nestraníků (KAN) v Chocni. Byla jí nabízena i funkce ve výboru, ale tu odmítla. Měla obavu, že by nemohla pracovat pro výbor a současně se starat o dvě malé děti. To jí možná zachránilo před represemi po srpnu 1968. Všichni, kteří ve výboru KAN pracovali, byli po okupaci vyhozeni ze svých zaměstnání. Ona byla „jen hlídaná“. Poznala to podle jednání svých nadřízených. Několikrát jí zdůraznili, že ona „nemůže učit dějepis ani občanskou výchovu“. Nebo v době nacvičování Spartakiády a postupu do Prahy na Strahovský stadion zaznělo „ty přece do Prahy nesmíš“. Později, v době studia syna Ivana na střední škole, se zásah „z hora“ objevil znovu: Ivana odmítli nechat odmaturovat on tak nemohl dokončit studium. Druhý syn Daniel studoval už v jiné, uvolněnější době.

Hana byla velmi aktivní sportovec. Na školách organizovala se svojí kolegyní a přítelkyní paní učitelkou Štěpánkovou lyžařské kurzy pro velké množství žáků. Spoluorganizovaly sportovní soutěže a dokonce založily tradici tzv. NECKYÁDY na řece Orlici.

Velikým mezníkem byl rok 1989. Hana jezdila do Prahy na různá setkání, vozila do Chocně i materiály od studentů, protože syn Daniel byl členem studentského stávkového výboru. Veškeré dění sametové revoluce bylo pro ni sen. Změnila se situace ve škole, nechala se pokřtít a začala se zajímat o dějiny Židů. Už v roce 1989 se účastnila Modlitby za Izrael, organizované ICEJ. Díky této organizaci odjela v roce 1998 na poznávací zájezd do Izraele. Židovství a holokaust jí začalo zajímat natolik, že v roce 2009 získala přímo v muzeu JAD VAŠEM v Jeruzalémě certifikát, který jí umožňuje toto téma

přednášet na školách a různých besedách. Od roku 2010 spolupracuje s „přeživší“ RNDr. Michaelou Vidlákovou a pořádají besedy společně. Izrael navštívila ještě jako dobrovolník v letech 2018, 2019 a 2022. Pomáhala, jak sama říká – uklízet - na vojenských základnách, kompletovala lékárníčky a prováděla další pomocné práce. Do Izraele chtěla odjet i na podzim 2023, ale útok Hizbaláhu jí to překazil.

Láska k dějinám a lidem Izraele ji vedla k myšlence, najít jména lidí pohřbených na choceňském hřbitově jako neznámé oběti transportů smrti. Skutečně se to v roce 2011 podařilo. Našla sponzory a na hřbitově dnes najdete hrob s konkrétním jménem a daty narození a úmrtí. Další pole působnosti našla při hledání sponzorů a instalaci Stolpersteinů. Díky penězům pana Luboše Orta z Chocně a díky práci a vytrvalosti paní Hany Vavříkové, máme v Chocni 24 kamenů, které nám budou připomínat zavražděné židovské obyvatele Chocně.

Paní Hana Vavříková je stále aktivní, plná nápadů a odhodlání. Věříme, že se s ní potkáme jako organizátorkou nebo jako účastnicí na mnoha kulturních a vzdělávacích akcích.